

Bacheloronderzoek

Een evaluatierapport van het project ‘Join It!’ op de Utrechtse
school

Student: Dino Bodzinga, 3707342

Student: Kars Martin, 3478513

Student: Jessica Zhou, 3394026

Begeleider Universiteit Utrecht: Peter Selten

Teamleider Stade: Kim van den Hurk

Universiteit Utrecht

Stichting Stade

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Management samenvatting	4
Inleiding	7
§1 De Utrechtse school	8
§2 Join It!	9
§2.1 Jongerenopbouwwerkers	9
§2.2 Het Pauzeprogramma	10
§2.3 Het Brede Schoolprogramma	10
§3 Methodologische verantwoording	10
§3.1 Onderzoeksstrategie	10
§3.2 Dataverzameling	11
§3.3 Onderzoekspopulatie/steekproef	12
§3.4 Operationalisering	13
§3.5 Analysestrategie en methode	13
§3.6 Validiteit en betrouwbaarheid	14
§3.7 Verloop van onderzoek	14
§4 Resultaten en analyse	15
§4.1 Binding	15
§4.1.1 Binding met school	15
§4.1.2 Binding en het Brede Schoolprogramma	16
§4.1.3 Band met de medescholieren	17
§4.1.4 Binding met de leraren	17
§4.1.5 Binding met de jongerenopbouwwerkers	18
§4.1.6 Vergelijking jongerenopbouwwerkers en leraren	19

§4.2 Effect	19
§4.2.1 Effecten door de aanwezigheid van de jongerenopbouwwerkers en de brede school activiteiten	20
§4.2.2 Veiligheid	20
§4.3 Zelfontplooiing	21
§4.3.1 Cijfers	21
§4.3.2 Vermindering van gedragsproblemen	21
§4.4 Tevredenheid	22
§4.4.1 Brede school programma	22
§4.4.2 Pauzeprogramma	23
§4.4.3 Jongerenopbouwwerkers	24
§4.4.4 Bereikbaarheid	25
§4.4.5 Terugschakeling	25
§5 Conclusies	26
§6 Reflectie/discussie	28
§7 Aanbevelingen	29
§8 Referenties	31
Bijlage I enquête	32
Bijlage II topiclijst	35

Voorwoord

Voor u ligt ons evaluatieonderzoek ter afsluiting van de bachelor Algemene Sociale Wetenschappen. Er zijn een aantal personen en instanties van groot belang geweest bij de totstandkoming van dit onderzoek. Wij willen die mensen graag bedanken.

Allereerst willen wij Stichting Stade bedanken voor hun medewerking. Zij hebben ons de mogelijkheid gegeven op het project 'Join It!' te evalueren. In het bijzonder willen wij Kim van den Hurk bedanken voor het in contact brengen met de Utrechtse School.

Daarnaast willen wij de directeur van de Utrechtse school bedanken voor zijn openheid en gastvrijheid om ons onderzoek goed te laten verlopen. Ook willen wij Wim Kok bedanken voor de planning en zijn flexibiliteit. Door zijn bijdrage hebben wij voldoende respondenten kunnen interviewen.

Ook willen wij de jongerenopbouwwerkers bedanken voor hun heldere en duidelijke uitleg over het project 'Join It!' en hun functie in dit project. Hierdoor hebben wij een goed beeld gekregen van de uitvoering, functie en het doel van het project.

Vervolgens willen wij de respondenten bedanken voor hun medewerking. De oprechtheid en openheid van deze leerlingen heeft ons onderzoek vorm gegeven.

In het bijzonder willen wij onze begeleider dr. Peter Selten bedanken. Hij stond altijd voor ons klaar wanneer wij hem nodig hadden en was altijd bereid om te helpen. Gedurende het onderzoek heeft hij ons bijgestaan, geadviseerd en gecorrigeerd waar nodig.

Management Samenvatting

In dit bacheloronderzoek doen wij een evaluatieonderzoek naar het project 'Join It!' op de Utrechtse School.

Op de Utrechtse School zitten leerlingen tussen de 12 en 18 jaar, die kampen met gedragsproblemen. Het doel van het project 'Join It!' is het weerbaar maken van jongeren, hun eigen mogelijkheden leren kennen en ontwikkelen en participeren in de maatschappij.

Om deze doelen te behalen heeft Stichting Stade jongerenopbouwwerkers ingezet op de Utrechtse School. De jongerenopbouwwerkers willen door middel van persoonlijk contact een vertrouwensband creëren met de jongeren. Hierdoor kunnen zij problemen op tijd signaleren. De jongerenopbouwwerkers zorgen voor persoonlijk contact door het organiseren van het pauzeprogramma en het Brede Schoolprogramma.

Het pauzeprogramma houdt in dat jongerenopbouwwerkers tijdens de pauzes in contact proberen te komen met de leerlingen. Dit doen zij door aanwezig te zijn op het schoolplein, individuele gesprekken aan te gaan en mee te voetballen in de voetbalkooi.

Het Brede Schoolprogramma is een apart lesprogramma dat specifiek gericht is op de eerstejaars leerlingen. Elke leerling krijgt persoonlijke begeleiding en volgt een individueel programma. Het Brede Schoolprogramma bestaat uit de volgende activiteiten: Sport-Sova, Tuinieren, Kickboksen, Vissen, Crea, Drama, Girlstalk, Voetbal, Agressietraining en Faalangstraining.

Om de kwaliteit van dit project te behouden en vorderingen te bekijken voor de cliëntenraad en Stichting Stade hebben wij voor dit bacheloronderzoek van Stichting Stade de opdracht gekregen om het project 'Join It!' te evalueren. Daarnaast zullen wij in dit bacheloronderzoek voor de cliëntenraad van Stade onderzoeken of de cliënten tevreden zijn met het programma 'Join It!'.

Ons onderzoek bevat zowel een kwalitatieve als kwantitatieve onderzoeksmethode. Wij hebben de jongeren, de directeur, de jongerenopbouwwerkers en de pedagogische conciërge geïnterviewd. In totaal hebben wij 21 eerstejaarsleerlingen, 16 tweedejaarsleerlingen en 8 derdejaarsleerlingen geïnterviewd. Tot slot hebben wij ook een kwantitatief onderzoek gedaan, doormiddel van een enquête voor de docenten van de Utrechtse School.

Om de hoofdvraag te beantwoorden hebben wij een aantal dimensies ontwikkeld. Wij hebben de factor binding onderzocht en meetbaar gemaakt door vragen te stellen over de band met de leerling met school, de docenten, de jongerenopbouwwerkers, medescholieren

en de Brede School. Daarnaast hebben wij de factor goed gedrag geoperationaliseerd door vragen te stellen over de cijfers van leerlingen en of er sprake is van een vermindering van gedragsproblemen. Voor de cliëntenraad hebben wij onze topiclijst aangevuld met de volgende topics: veiligheid, bereikbaarheid, tevredenheid en hebben wij een vergelijking gemaakt tussen de docenten en de jongerenopbouwwerkers. Daarnaast hebben wij gekeken naar de effecten van het Pauzeprogramma, het Brede Schoolprogramma en de aanwezigheid van de jongerenopbouwwerkers.

Aan de hand van de resultaten zijn wij tot de volgende conclusies gekomen.

Meer dan de helft van de leerlingen heeft een goede band met de Utrechtse School, voornamelijk omdat zij nu meer persoonlijke aandacht ervaren dan op hun vorige scholen.

De leerlingen vonden de activiteiten waaraan zij meededen in het eerste jaar op de Utrechtse School erg leuk, omdat zij actief bezig zijn met elkaar en nieuwe vaardigheden leren. De jongens uit het eerste leerjaar zijn positief over het Brede Schoolprogramma.

De leerlingen op de Utrechtse school kunnen het goed met elkaar vinden op school. Bij het merendeel van de leerlingen blijft het contact met de medescholieren beperkt tot op school.

De leerlingen uit alle drie de leerjaren geven aan dat zij een goede band hebben met hun leraar. Zij krijgen meer aandacht krijgen van de leraren op de Utrechtse school dan van leraren op hun vorige school.

De leerlingen uit het eerste en tweede jaar hebben een betere binding met de jongerenopbouwwerkers dan de leerlingen uit het derde jaar.

Van de leerlingen uit het eerste- en tweede jaar geeft de helft een voorkeur aan de jongerenopbouwwerkers. Uit het derde jaar gaan alle leerlingen liever naar de leraar. Meisjes gaan over het algemeen liever naar de leraar.

De leerlingen uit het eerste jaar zijn het meest positief over de aanwezigheid van de jongerenopbouwwerkers en het Brede Schoolprogramma. De leerlingen uit het tweede- en derde jaar zijn minder positief, doordat zij minder betrokken zijn bij het Brede School programma en minder contact hebben met de jongerenopbouwwerkers.

Alle leerlingen en betrokkenen hebben aangegeven dat het veiliger is geworden op de Utrechtse School door de aanwezigheid van de jongerenopbouwwerkers.

De cijfers van de meeste leerlingen zijn over het algemeen beter dan op hun vorige school.

Bij de eerstejaars leerlingen is vooral sprake van een gedragsvermindering. Bij tweede- en derdejaars heeft het project 'Join It!' minder of geen effect op het gedrag, doordat zij niet meer deelnemen aan het Brede Schoolprogramma.

De Utrechtse school is tevreden met de aanwezigheid van de jongerenopbouwwerkers. Door hun aanwezigheid is de veiligheid op het schoolplein sterk toegenomen. De jongerenopbouwwerkers zijn goed bereikbaar. Het pauzeprogramma komt positief uit ons onderzoek, echter hebben de meisjes aangegeven dat er tijdens de pauzes alleen gevoetbald kan worden.

Er zijn enkele beperkingen binnen ons onderzoek. Een grote beperking is dat wij ons onderzoek hebben gebaseerd op de ervaringen/belevingen van de jongeren.

Wij hebben de dimensies binding en goed gedrag geoperationaliseerd volgens onze ideeën, er kunnen ook andere manieren zijn om deze dimensies te operationaliseren.

Daarnaast hebben wij geen nulmeting gedaan, waardoor onze gegevens niet kunnen vergelijken met andere scholen en andere vergelijkbare projecten.

Uit de interviews is gebleken dat het project 'Join It!' vooral gericht is op jongens. De meisjes zouden het fijn vinden als er meer neutrale of meisjes georiënteerde activiteiten komen. Wij raden Stichting Stade aan om activiteiten in het Brede schoolprogramma te ontwikkelen voor meisjes en dat er gedurende de pauzes ook activiteiten worden georganiseerd waar meisjes aan kunnen deelnemen en vooral ook aan willen deelnemen.

De Utrechtse school heeft er zelf voor gekozen om het Brede Schoolprogramma te richten op eerstejaars, vanwege de beperkte financiële middelen. De tweede- en derdejaars gaven aan dat zij het jammer vonden dat zij niet meer aan de Brede School activiteiten konden deelnemen. Wij raden Stichting Stade aan om te kijken of het mogelijk is om activiteiten op school te organiseren voor tweede- en derdejaars leerlingen.

Gedurende het onderzoek hebben wij ervaren dat de communicatie tussen de Utrechtse School en Stichting Stade beperkt is. Het contact tussen de jongerenopbouwwerkers en de teamleider van Stichting Stade moet aangescherpt worden. De teamleider moet meer betrokken worden bij de uitvoering van de programma's.

Tenslotte raden wij aan om een duidelijk recente beleidsdocument te maken.

Inleiding

Uit onderzoek van het Sociaal Cultureel Planbureau is gebleken dat er in de laatste decennia een groei is van het aantal leerlingen op het speciaal onderwijs. Deze leerlingen kunnen door onder andere gedragsstoornissen, lichamelijke- en psychische beperkingen niet meer deelnemen aan het reguliere onderwijs. De overheid krijgt de belangrijke taak om onderscheid te maken tussen regulier en speciaal onderwijs. Sinds de jaren negentig wordt er aandacht geschonken aan dit onderscheid en welke invulling de zorg moet krijgen binnen het speciaal onderwijs (Sociaal Cultureel Planbureau [SCP], 2011).

“Minister André Rouvoet (Jeugd en Gezin) wil meer onderzoek verrichten naar de oorzaken van gedragsproblemen bij jongeren.” (De Volkskrant, 2008). Uit dit artikel blijkt ook dat er nog veel aandacht moet worden besteed aan jongeren met gedragsproblemen en dat het een maatschappelijk probleem is. De Utrechtse School is gericht op jongeren met onder andere gedragsproblemen. Op deze school vindt sinds 2009 het project ‘Join It!’ plaats. Het doel van ‘Join It!’ is het ondersteunen van jongeren in hun maatschappelijke en persoonlijke ontwikkeling. De jongerenopbouwwerkers willen door middel van persoonlijk contact een vertrouwensband creëren met de jongeren. Het is van essentieel belang om een goede band op te bouwen, zodat de problemen van jongeren gesignaleerd kunnen worden. Om de kwaliteit van dit project te behouden en vorderingen te bekijken voor de cliëntenraad en Stichting Stade hebben wij voor ons bacheloronderzoek opdracht gekregen van Stichting Stade om het project ‘Join It!’ te evalueren. Om dit te bewerkstelligen gaan wij de volgende vraag beantwoorden:

Leidt Join It! er toe dat leerlingen van de Utrechtse school met gedragsproblemen een betere binding krijgen met school en beter gedrag gaan vertonen?

Daarnaast zullen wij voor de cliëntenraad van Stichting Stade onderzoeken of de cliënten (in dit geval de leerlingen, docenten en directeur) tevreden zijn met het programma ‘Join It!’. Dit zullen wij onderzoeken aan de hand van de volgende vragen: Sluit de hulp/activiteit goed aan op de vraag/behoefte? En zouden de cliënten het anders hebben gewild?

Wij gaan eerst de Utrechtse School en het project ‘Join It!’ nader toelichten, daarna zullen wij de methodische verantwoording behandelen, vervolgens bespreken wij uitvoerig de resultaten, waar een conclusie en discussie/reflectie uit voortkomt. Tot slot zullen wij eindigen met aanbevelingen voor Stichting Stade.

§1 De Utrechtse school

De Utrechtse school is in augustus 2009 opgestart vanuit een samenvoeging van verschillende bestaande onderwijsvoorzieningen. Deze school is een aparte instelling naast het reguliere VMBO en MBO. De leerlingen op deze school zijn tussen de 12 en 18 jaar en kampen vaak met gedragsproblemen. Daardoor hebben zij moeite met de aansluiting met het regulier onderwijs. Op deze school worden leerlingen met gedragsproblemen intensief ondersteund en begeleid. Ouders kunnen hun kinderen niet zelf aanmelden voor deze school, dat gebeurt via de oude school of een andere instelling (Schoolgids Utrechtse school, 2012). Elke leerling die in aanraking komt met de Utrechtse school wordt eerste beoordeeld door het Schakel Loket. Het Schakel Loket is een instantie die middelbare scholen ondersteunt bij het aanbieden van oplossingen voor leerlingen met gedragsproblemen. Het Schakel Loket geeft advies op maat; zodat de leerlingen doorverwezen worden naar een traject wat past binnen hun situatie en mogelijkheden (Schakel Loket, 2012). Daarna wordt er besloten welk onderwijsprogramma zij gaan volgen. In totaal zijn er vijf programma's: Schakel, Start it!, Make it!, Do it! en Link it! waar de keuze uit wordt gemaakt (Utrechtse School, 2012).

De Utrechtse school biedt persoonlijke en deskundige begeleiding voor deze jongeren. Aan deze school zijn orthopedagogen, psychologen, schoolmaatschappelijke werkers en de Jeugdgezondheidszorg verbonden. Leerlingen worden door deze deskundigen geobserveerd, begeleid of waar nodig doorverwezen naar jeugdhulpverlening of andere externe instanties (Utrechtse School, 2012). Daarnaast werkt de Utrechtse school samen met Stichting Stade. Het doel van dit jongerenopbouwwerk is het ondersteunen van jongeren in hun maatschappelijke en persoonlijke ontwikkeling. 'Joint it!' wordt later uitvoerig besproken.

De leerlingen op de Utrechtse School blijven niet allemaal even lang. Sommigen gaan na drie maanden weer terug naar hun eigen school en anderen blijven één of meerdere jaren. Zij mogen maximaal twee jaar op de Utrechtse School blijven, tenzij in het handelingsplan aangetoond wordt dat langer verblijf noodzakelijk is. Zij kunnen daarna doorstromen naar een MBO-opleiding, een baan, of een combinatie van die twee.

§2 Join it!

Stichting Stade werkt nu al enige jaren samen met de Utrechtse School.

Stichting Stade is een maatschappelijke welzijnsorganisatie waarin de dynamiek van specialistische expertise centraal staat. Er wordt aangesloten bij maatschappelijke problemen waarvoor oplossingen worden gezocht. Burgers die verschillende vormen van specialistische hulp ontvangen mogen van ons verwachten dat zij actief worden betrokken bij de wijze waarop het werk wordt vormgegeven. (Stichting Stade, 2012).

Uit de samenwerking tussen de Utrechtse School en Stichting Stade is het project 'Join It!' voortgekomen. Na een kennismakingsperiode is er een werkplan gemaakt door Stichting Stade, met daarin hun doelen, de werkwijze en het programma.

Het doel van het project is in het algemeen zoals eerder gezegd het ondersteunen van jongeren in hun maatschappelijke en persoonlijke ontwikkeling. Hieronder wordt verstaan: jongeren weerbaar maken, hun eigen mogelijkheden leren kennen en ontwikkelen. Om deze doelen te behalen heeft Stichting Stade jongerenopbouwwerkers ingezet op de Utrechtse School. Deze jongerenopbouwwerkers organiseren twee programma's; het Pauzeprogramma en het Brede Schoolprogramma.

Dit project wordt gefinancierd door de Utrechtse School. Zij krijgen hier subsidie voor van de gemeente.

§2.1 Jongerenopbouwwerkers

De jongerenopbouwwerkers beschikken over uitgebreide pedagogische vaardigheden. Deze vaardigheden gebruiken zij bij het signaleren van problemen en om een vertrouwensband met de leerlingen op te bouwen. De groep 12-18 jaar onderscheidt zich vaak doordat zij zich meer richten op leeftijdsgenoten dan op de volwassenwereld om zich heen. Zij zijn in deze periode bezig met het ontwikkelen van een eigen identiteit, hierbij worden bemoeienis en sturing vanuit de volwassenwereld vaak niet of nauwelijks toegelaten. Daarom zijn de jongerenopbouwwerkers van belang, de jongeren hebben bij hun niet het idee dat zij te maken hebben met een volwassene die beter weet, maar iemand die naast hen staat en oog heeft voor hun belang. Dit contact stelt de jongerenopbouwwerkers in staat om problemen te signaleren, en jongeren te ondersteunen op zowel maatschappelijk gebied als in de persoonlijke sfeer.

§2.2 Het Pauzeprogramma

Tijdens alle pauzes op de Utrechtse School is er een Pauzeprogramma wat georganiseerd wordt door de jongerenopbouwwerkers. De jongerenopbouwwerkers proberen tijdens de pauzes in contact te komen met de leerlingen. Dit doen zij door aanwezig te zijn op het schoolplein, individuele gesprekken aan te gaan met de leerlingen en mee te voetballen in de voetbalkooi. De doelen van het Pauzeprogramma zijn ontmoeting, via vertrouwensband inzicht krijgen in de thuissituatie, hier contact mee leggen, het ondersteunen van de jongeren in hun ontwikkeling en veiligheid waarborgen.

§2.3 Het Brede Schoolprogramma

Het Brede Schoolprogramma is een lesprogramma dat specifiek gericht is op eerstejaars leerlingen. Dit programma vindt elke dinsdagmiddag onder schooltijd plaats. Elke leerling krijgt persoonlijke begeleiding en volgt een individueel programma. Het activiteiten aanbod ligt dicht bij de leefwereld van de leerlingen. Het Brede Schoolprogramma bestaat uit de volgende activiteiten: Sport-Sova, Tuinieren, Vissen, Kickboksen, Crea, Drama, Girlstalk, Voetbal, Agressietraining en Faalangstraining. Deze activiteiten hebben verschillende doelen. Sommige spreken voor zich, de algemene doelen zijn het ondersteunen van jongeren in hun ontwikkeling, participatie in de maatschappij en weerbaar worden.

§3 Methodologische verantwoording

Dit hoofdstuk bevat een beschrijving van de methode en werkwijze van ons onderzoek. In de volgende paragraaf lichten wij onze onderzoeksstrategie toe. Daarna gaan wij dieper in hoe wij onze data verzameld hebben. Verder vertellen wij in de daarop volgende paragrafen iets over onze onderzoekspopulatie, hoe wij de topics geoperationaliseerd hebben en wat onze onderzoeksstrategie is. Tot slot wordt er ingegaan op de validiteit en betrouwbaarheid van het onderzoek.

§3.1 Onderzoeksstrategie

Ons onderzoek bevat zowel een kwalitatieve als kwantitatieve onderzoeksmethode. Ons onderzoek is in de kern kwalitatief, maar wordt aangevuld met kwantitatief onderzoek. Het onderzoek is vooral kwalitatief van aard omdat wij verschijnselen beschrijven en interpreteren vanuit de betekenis die mensen zelf geven aan hun sociale omgeving en aan hun handelen (Boeije, 2005, p 31-35). Wij hebben gekozen voor een kwalitatief onderzoek omdat

wij de belevingswereld van de jongeren op de Utrechtse School over het project 'Join It!' hebben onderzocht. Dit onderzoek zijn wij ingegaan met een open onderzoeksprocedure, zodat wij ons onderzoek konden aanpassen, als de resultaten anders waren dan verwacht. Wij hebben gekozen voor een diepte-interview, omdat wij dan meer informatie krijgen over die beleving. Naast de jongeren hebben wij ook de directeur, de jongerenopbouwwerkers en de pedagogische conciërge geïnterviewd. Wij hebben hun geïnterviewd omdat zij ook betrokken zijn bij het project 'Join It!'. Met het houden van interviews willen wij achter eventuele positieve en negatieve punten van 'Join It!' komen. Wij hebben de participanten geïnterviewd op de Utrechtse School, in hun alledaagse omgeving. Ons onderzoek is interdisciplinair van aard omdat wij het project 'Join It!' vanuit verschillende invalshoeken hebben onderzocht. In dit onderzoek bestudeerden wij het project 'Join It!' vanuit het perspectief van de jongeren, de directeur, de jongerenopbouwwerkers en de pedagogische conciërge. Elk van deze actoren geeft ons een nieuw inzicht over de werking van het project 'Join It!'.

Wij hebben de interviews zelf afgenomen. Wij hebben de leerlingen geïnterviewd, omdat wij willen onderzoeken of het project 'Join It!' leidt tot een betere binding met school en tot beter gedrag. Deze onderzoeksvraag kunnen wij alleen beantwoorden door data te verzamelen over de jongeren. Daarnaast betrekken wij de jongerenopbouwwerkers bij ons onderzoek om een goed beeld kunnen vormen over hun rol binnen 'Join It!'. Ook zijn wij benieuwd of de jongerenopbouwwerkers zelf resultaat van het project bij de jongeren ervaren. De directeur hebben wij geïnterviewd, omdat hij het dichtst bij het programma en de school staat. Tot slot hebben wij er ook voor gekozen om de pedagogisch conciërge te interviewen, omdat hij alles ziet wat er gebeurt op de school en dicht bij de leerlingen en jongerenopbouwwerkers staat.

Om een volledig beeld te krijgen hebben wij een enquête gemaakt voor de docenten. Zo konden wij op een efficiënte manier en in een haalbaar tijdsbestek de perspectieven van de docenten over het project 'Join It!' achterhalen.

§3.2 Dataverzameling

Om onze onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden hebben wij ervoor gekozen om een diepte-interview af te nemen met de participanten. Stichting Stade heeft ons in contact gebracht met de Utrechtse School. De Utrechtse School werkte graag mee met het onderzoek en van de school kregen wij de ruimte om leerlingen te interviewen onder schooltijd. Tijdens de lessen mochten wij de klas inkomen en wees de leraar willekeurig leerlingen aan die wij mochten meenemen voor een interview. De jongerenopbouwwerkers, de pedagogische

conciërge en de directeur hebben wij zelf benaderd voor een interview. De interviews met de leerlingen namen wij ieder individueel af. De reden waarom wij de interviews individueel afgenomen hebben is omdat wij van de teamleider van Stichting Stade hadden gehoord dat deze leerlingen het vaak eng vinden om met nieuwe mensen in contact te komen. Doordat wij de interviews individueel afgenomen hebben is dat minder intimiderend dan wanneer wij met zijn drieën de interviews af zouden nemen. Hierdoor zullen de leerlingen zich meer op hun gemak voelen en zullen zij zich ook meer open opstellen. Zo konden wij meer informatie verzamelen. Daarnaast is er ook een praktisch nut, door de interviews individueel af te nemen kost het ons minder tijd alle respondenten te interviewen. Wij konden op deze manier drie interviews tegelijkertijd afnemen. De directeur, de jongerenopbouwwerkers en de pedagogische conciërge hebben wij gezamenlijk geïnterviewd, zodat wij alle drie een duidelijk beeld konden krijgen en wij onze vragen op elkaar konden aanvullen. De interviews met de leerlingen hebben wij afgenomen aan de hand van een topiclijst. Deze topiclijst was semigestructureerd. Wij hebben voor een semigestructureerde topiclijst gekozen, zodat wij soms konden doorvragen bij bepaalde antwoorden van respondenten. De interviews met de leerlingen duurden gemiddeld een kwartier en zijn opgenomen met een voice-recorder. Wij hebben ervoor gekozen, om de interviews op te nemen, zodat wij de interviews rustig konden terugluisteren en uitwerken. De geluidsopnames hebben wij later getranscribeerd in Nvivo.

De enquête voor de docenten bestaat uit twaalf stellingen. Wij hebben gebruikt gemaakt van de 5-punts Likertschaal voor het antwoordmodel. De docenten konden de stelling beantwoorden met “helemaal mee eens”, “mee eens”, “niet eens/niet oneens”, “mee oneens” en “helemaal mee oneens” (Zie bijlage I). Helaas hebben wij geen reactie gehad op onze enquêtes. Wij hebben de enquêtes vroegtijdig opgestuurd naar de tussenpersoon van de Utrechtse School die de enquêtes uit zou delen aan de docenten. Dit is tot op heden nog niet gebeurd. Daarom zijn de enquêtes buiten beschouwing gelaten in dit onderzoek.

§3.3 Onderzoekspopulatie/steekproef

De groep die wij hebben onderzocht zijn de jongeren op de Utrechtse school in de leeftijd van 12 tot 18 jaar. Wij hebben ons voornamelijk gericht op het eerste leerjaar, omdat het Brede Schoolprogramma daar op gericht is. Daarnaast hebben wij ook een aantal tweede- en derdejaars geïnterviewd over hun eerdere ervaringen met het Brede Schoolprogramma en het Pauzeprogramma waar zij nog aan deelnemen. In totaal hebben wij 21 eerstejaarsleerlingen, 16 tweedejaarsleerlingen en 8 derdejaarsleerlingen geïnterviewd. Wij hebben de leerlingen tijdens een aantal lessen één voor één individueel gedurende een kwartier geïnterviewd. De

teamleider van de onderbouw en middenbouw Wim Ruitenbeek heeft voor de planning gezorgd. De leerlingen zijn op basis van aselecte steekproef gekozen. De interviews hebben wij afgenomen aan de hand van een vooraf opgestelde topiclijst.

Naast de leerlingen hebben wij de directeur Kees Brouwer, de pedagogische conciërge en twee jongerenopbouwwerkers geïnterviewd. Dit waren interviews van gemiddeld tussen de twintig minuten en een half uur. Deze interviews zijn op basis van doelgerichte selectie gekozen. Deze personen staan het dichtst bij het project en de school, waardoor zij de meeste kennis en inzichten hebben over het project ‘Join It!’ en de Utrechtse School.

§3.4 Operationalisering

Om de hoofdvraag te beantwoorden hebben wij een aantal dimensies ontwikkeld. Wij hebben de factor binding onderzocht en meetbaar gemaakt door vragen te stellen die betrekking hebben tot de band die de leerling heeft met school, de docenten, de jongerenopbouwwerkers, medescholieren en met de Brede School. Al deze items samengenomen zeggen iets over de binding die de leerling heeft met school. Daarnaast hebben wij gekeken naar de factor gedrag. Beter gedrag hebben wij meetbaar gemaakt door te vragen naar de cijfers van leerlingen en te vragen aan de leerlingen en de medewerkers of er sprake is van vermindering van gedragsproblemen.

Voor de cliëntenraad hebben wij onze topiclijst aangevuld met de volgende topics: veiligheid, bereikbaarheid, tevredenheid en hebben wij een vergelijking gemaakt tussen de docenten en de jongerenopbouwwerkers. Daarnaast hebben wij gekeken naar de effecten van het Pauzeprogramma, het Brede Schoolprogramma en de aanwezigheid van de jongerenopbouwwerkers (Zie bijlage II).

§3.5 Analysestrategie en methoden

Alle interviews hebben wij getranscribeerd. De uitgewerkte interviews hebben wij ingevoerd in het computerprogramma NVIVO. Aan de hand van de topiclijst die wij hadden gemaakt voor de interviews gingen wij na of de topics goed beantwoord waren. Nadat wij de interviews hadden uitgewerkt en samengevat hebben wij de interviews met elkaar in verband gebracht. Eerst gingen wij structuur aanbrengen in de interviews door de interviews uiteen te rafelen. Door het uiteenrafelen van de interviews ontstond er een lijst met codes. De codes die naar voren kwamen, zijn wij gaan beschrijven. Vervolgens hebben wij in elk interview nagelopen en gekeken wat er gezegd werd over de code. Zo ontstond er een codeboom en structuur in de verzamelde data. Nadat wij structuur hadden aangebracht zijn wij op zoek

gegaan naar de relaties tussen de verschillende codes. Nadat wij die hadden gevonden, zijn wij onze resultaten gaan uitschrijven. De resultaten hebben geleid tot onze conclusies.

§3.6 Validiteit en betrouwbaarheid

Om ervoor te zorgen dat ons onderzoek betrouwbaar is, hebben wij ervoor gekozen om leerlingen uit drie verschillende jaren te interviewen. Alle leerlingen hebben wij grotendeels dezelfde vragen gesteld. De resultaten kwamen grotendeels overeen. De leerlingen, de directeur, de jongerenopbouwwerkers en de pedagogische conciërge vertoonden veel overeenkomsten in hun antwoorden, waardoor ons onderzoek als betrouwbaar kan worden gezien. Ons onderzoek bracht geen opmerkelijke resultaten naar voren. Voordat wij de interviews gingen afnemen hadden wij een semigestructureerde topiclijst samengesteld. Deze semigestructureerde topiclijst zorgden ervoor dat wij de resultaten hebben gekregen die wij wilden waarnemen.

§3.7 Verloop van onderzoek

Om een beeld te krijgen van het project ‘Join It!’ zijn wij langsgegaan bij Stichting Stade. Daar hadden wij een gesprek met de teamleider, waarin werd verteld hoe het project eruit zag en wat wij moesten onderzoeken. Daarnaast kregen wij een concept werkplan mee, waarin het programma en de doelstelling beschreven stond. Tijdens dat gesprek hebben wij een afspraak gemaakt om een Pauzeprogramma bij te wonen op de Utrechtse School.

Een week later hadden wij een afspraak met de teamleider op de Utrechtse School. Toen wij aankwamen vertelde de teamleider dat er op die dag geen leerlingen aanwezig waren in verband met een ouderdag. Daardoor hebben wij helaas geen Pauzeprogramma kunnen bijwonen. De directeur was wel op school aanwezig en bracht ons in contact met de roostermaker en tevens teamleider van de onder- en middenbouw.

Na wat emailcontact met de directeur en de roostermaker was onze planning gemaakt. Voordat wij de interviews hebben afgenomen hebben wij een topiclijst samengesteld (Zie bijlage II). Daarna zijn wij begonnen met interviews afnemen. De eerste dag hebben wij de derdejaars leerlingen geïnterviewd. Als snel kwamen wij erachter dat het Brede Schoolprogramma niet meer van toepassing was op hun leerjaar. Verder verliepen de interviews goed en werkten de leerlingen goed mee.

Om verheldering te krijgen van het programma hebben wij besloten om de jongerenopbouwwerkers na de derdejaars meteen te interviewen. Tijdens dit interview kwamen wij erachter dat het concept werkplandocument al twee jaar niet meer geldig was.

De jongerenopbouwwerkers gaven een duidelijk beeld van wat het project ‘Join It!’ precies inhoudt, dus daar konden wij verder op borduren.

De week erna hebben wij de tweede- en eerstejaars leerlingen geïnterviewd. Deze interviews verliepen goed en alle leerlingen werkten goed mee. In diezelfde week hebben wij de directeur en de pedagogische conciërge geïnterviewd. Daarna hebben wij de enquêtes opgestuurd naar de roostermaker, die het tijdens de docentenvergadering zou uitdelen aan de docenten. Helaas is dit niet gebeurd en hebben wij deze gegevens niet kunnen meenemen in ons onderzoek.

§4 Resultaten en analyse

In deze paragraaf zullen wij de resultaten van de interviews met de leerlingen, pedagogisch conciërge, jongerenopbouwwerkers en de directeur bespreken. Wij hebben 21 leerlingen uit het eerste schooljaar, zestien leerlingen uit het tweede en acht leerlingen uit het derde jaar geïnterviewd. Wij hebben vragen gesteld over de topics: binding, effect, zelfontplooiing en tevredenheid. Per topic zullen wij de resultaten toelichten.

Aan de pedagogische conciërge, jongerenopbouwwerkers en de directeur hebben wij andere vragen gesteld. Hierbij hebben wij vragen gesteld over de topics: functie jongerenopbouwwerkers, activiteiten, effect jongerenopbouwwerkers, veiligheid, locatie, talenten stimuleren en tevredenheid. De enquêtes met de docenten zijn in dit onderzoek buiten beschouwing gelaten in verband met ontbrekende gegevens.

§4.1 Binding

Met binding kijken wij naar de band die de leerling heeft met school, de docenten, de jongerenopbouwwerkers, medescholieren en met de brede school.

§4.1.1 Binding met school

Uit de interviews met de leerlingen van het eerste jaar is gebleken dat van de 21 leerlingen er tien leerlingen zich thuis voelen op de Utrechtse School. Zij gaven aan dat zij het een leuke school vinden en zich op hun gemak voelen op school. De leerlingen voelen zich meer op hun gemak op de Utrechtse School, omdat zij hier meer persoonlijke aandacht krijgen dan in het reguliere onderwijs. Er was ook een leerling die nog niet echt een beeld had over de school, maar dat kwam omdat hij pas drie dagen op deze school zat. Er waren zes leerlingen negatief. Zij gaven aan dat zij liever op een normale school zitten, omdat zij zich niet thuis

voelen op de Utrechtse School. Eén leerling vond dat er teveel gevechten waren. Uit het tweede schooljaar waren er zes leerlingen positief en drie leerlingen negatief. De leerlingen die een mindere band met school hebben, vinden het onveilig op school. Een aantal leerlingen gaf aan dat zij het erg druk vinden op school. Een leerling zei het volgende erover: *“Het is te druk, je kan je niet concentreren, je kan niet normaal toetsen maken, je kan niet normaal les volgen, er is elke dag wel iets, dat heb je niet op een normale school”*. De leerlingen uit het derde jaar hadden op een leerling na allemaal een goede band met school. Zij voelden zich thuis op de Utrechtse School. Meer dan de helft van de leerlingen heeft een goede band met de Utrechtse School, voornamelijk omdat zij nu meer persoonlijke aandacht ervaren dan op hun vorige scholen.

§4.1.2 Binding en het Brede Schoolprogramma

Uit de interviews met de leerlingen van het eerste jaar is gebleken dat van de 21 leerlingen veertien leerlingen positief zijn over de brede schoolactiviteiten. Door de brede schoolactiviteiten zijn de leerlingen actief bezig en is het rustiger op school. Uit meerdere interviews bleek ook dat leerlingen dinsdag met plezier naar school gaan, omdat zij ‘s middags konden meedoen aan de brede schoolactiviteiten. Er waren twee leerlingen negatief, maar dat kwam doordat zij ingedeeld waren bij een activiteit die zij niet leuk vonden. Zij waren ingedeeld bij tuinieren en hadden liever gevoetbald. De meisjes hebben een mindere goed band met het Brede Schoolprogramma, doordat het programma vooral gericht is op jongens. Girls Talk is een activiteit die sinds dit jaar wordt gegeven tijdens het Brede Schoolprogramma, daar zijn de meisjes wel blij mee, maar toch geven zij aan dat zij liever ook aan andere activiteiten willen deelnemen die minder gericht zijn op jongens. De activiteiten van de Brede School vinden plaats in het eerste jaar. Leerlingen uit het tweede jaar hebben vooral positieve herinneringen aan de activiteiten, want in het tweede jaar doen zij niet meer mee aan de Brede Schoolactiviteiten. Eén leerling was negatief en had liever andere dingen gedaan. Dit geldt ook voor de leerlingen uit het derde jaar. In het derde jaar hebben zij geen activiteiten, dat vinden de leerlingen ook jammer. De leerlingen vonden de activiteiten waaraan zij meededen in hun eerste jaar op de Utrechtse School erg leuk, omdat zij actief bezig zijn met elkaar en nieuwe vaardigheden leren.

De jongens uit het eerste leerjaar zijn positief over het Brede Schoolprogramma. De meisjes daarentegen zouden meer meidenactiviteiten willen hebben. En de tweede- en derdejaars leerlingen hebben aangegeven dat zij het jammer vinden dat er geen activiteiten in het tweede en derde jaar worden georganiseerd.

§4.1.3 Band met de medescholieren

Merendeel van de leerlingen uit alle drie de jaren gaf aan dat zij een goede band hebben met de medescholieren. De leerlingen gaven aan dat zij op school met meerdere leerlingen goed om kunnen gaan, maar dat zij buiten school vaak andere vrienden hebben. Twee leerlingen uit het eerste jaar hadden niet een hele goede band met hun medescholieren en niet veel vrienden op school. Bij de ene leerling kwam dat doordat hij in Leerdam woonde. De andere leerling had een mindere band met de medescholieren, omdat hij het niet echt leuk vond op school en weinig vrienden had gemaakt. Slechts één leerling uit het tweede jaar gaf aan dat hij een neutrale band heeft met zijn medescholieren. Hij heeft een neutrale band met zijn medescholieren omdat hij enkele goede contacten heeft, maar dit zijn vriendschappen die hij al heeft gevormd op zijn oude school. De reden waarom wij zijn band als neutraal getypeerd hebben, is omdat hij zegt dat hij een aantal leerlingen pas een jaar kent en sommige leerlingen noemt hij slecht. Hij zegt er het volgende over: *“Maar de leerlingen.. je weet niet wie je tegenkomt. Sommige vertrouw je niet, er wordt hier veel geroddeld. Zo kunnen er leugens over je verspreid worden en dan wordt je geslagen. Sommige leerlingen zijn echt 100 procent slecht, druk en schelden en alles”*.

Alle leerlingen uit het derde jaar ervaren hun band met de medescholieren als positief. Een kanttekening is dat wij gekeken hebben naar het basale contact met hun medescholieren. Veel leerlingen geven aan dat het contact goed is, maar dat het geen echte vrienden zijn waarmee zij buiten school omgaan.

De leerlingen op de Utrechtse school kunnen het goed met elkaar vinden op school. Bij het merendeel van de leerlingen blijft het contact met de medescholieren beperkt tot op school. Buiten school gaan zij vooral met andere mensen om.

§4.1.4 Binding met de leraren

De leerlingen uit het eerste jaar zijn grotendeels positief over de leraren. Dertien van de 21 leerlingen hebben een goede band met zijn of haar leraar. De leerlingen zijn niet echt duidelijk hierover, maar gaven aan dat de leraren goed helpen en goed advies geven. Twee leerlingen zijn negatief, omdat zij het zelf moesten uitzoeken en vonden dat de leraren niks deden aan gevechten op school. Op twee leerlingen na gaven de leerlingen uit het tweede- en derde jaar aan dat zij een goede band hebben met de leraar. Zij vinden net als de eerstejaars leerlingen dat de leraren goede adviezen geven en goed helpen. De leerlingen uit alle drie de leerjaren geven aan dat zij meer aandacht krijgen van de leraren op de Utrechtse school dan van leraren op hun vorige school en een goede band hebben met de leraren.

§4.1.5 Binding met de jongerenopbouwwerkers

Uit de interviews bleek dat vooral de leerlingen uit het eerste- en tweede jaar een goede band hebben met de jongerenopbouwwerkers. De jongerenopbouwwerkers gaven zelf ook aan dat hun contact met de leerlingen uit het derde jaar minder is. Leerlingen uit het derde jaar hebben minder behoefte aan die gesprekken en het contact. Eerste- en tweedejaars leerlingen hebben wel de behoefte om gesprekken aan te gaan en vinden het vaak fijn om een praatje te maken met de jongerenopbouwwerkers. In de interviews met de eerstejaars kwam naar voren dat vijftien van de negentien leerlingen een goede band hadden met de jongerenopbouwwerkers. Zij maakten regelmatig een praatje met de jongerenopbouwwerkers. De leerlingen gaven aan dat de jongerenopbouwwerkers een praatje maken met de leerlingen als zij eruit worden gestuurd en ervoor zorgen dat de leerlingen weer terug in de les mogen. De vraag wat de leerlingen van de jongerenopbouwwerkers vinden, werd door een leerling als volgt beantwoord: *“Goed, hun verstaan ook kinderen die jonger zijn. Maar zij begrijpen die ook en ze weten ook hoe het zit. Als iemand problemen buiten school heeft met politie enzo, dan weten de jongerenopbouwwerkers het”*.

De jongerenopbouwwerkers worden door de eerstejaars leerlingen als een luisterend oor gezien, die toegankelijk en benaderbaar zijn voor een praatje. De leerlingen uit het tweede jaar zijn ook grotendeels positief. Eén leerling had een mindere band met de jongerenopbouwwerkers en vond dat de jongerenopbouwwerkers zich overal mee bemoeiden. Tweedejaars leerlingen gaven aan dat de jongerenopbouwwerkers leerlingen goed begrijpen, omdat zij vaak van dezelfde afkomst zijn. Leerlingen uit het derde jaar zijn over het algemeen meer negatief. Van de acht leerlingen uit het derde jaar waren er vier negatief. Deze leerlingen geven aan dat zij niet vaak meer contact maken met de jongerenopbouwwerkers, omdat zij daar zelf geen behoefte aan hebben. Een ander punt wat naar voren kwam bij de derdejaars is dat zij niet weten wat de functie van een jongerenopbouwwerker inhoudt. De leerlingen uit het eerste- en tweede jaar hebben een betere binding met de jongerenopbouwwerkers dan de leerlingen uit het derde jaar.

§4.1.6 Vergelijking jongerenopbouwwerkers en leraren

Hierbij kijken wij of een leerling die kampt met een probleem eerder naar een jongerenopbouwwerker toe gaat of naar een docent. Voor de helft van de leerlingen uit het eerste jaar is er geen voorkeur. Zij gaan net zo graag naar de docent als naar de jongerenopbouwwerkers. De aard van het probleem bepaalt de keuze van de leerling. Een leerling zei: *“Hangt ervan af, meester geeft les, dus die begrijpt mij. Andere problemen ga ik*

liever naar jongerenopbouwwerker”. Er waren ook vijf eerstejaars leerlingen die liever naar de jongerenopbouwwerkers gingen als zij kampen met een probleem, want die kennen zij beter en daarmee hebben zij meer contact. Uit de interviews met leerlingen van het tweede jaar bleek dat de helft van de leerlingen kiest voor de jongerenopbouwwerker en de andere helft kiest voor de leraar. Leerlingen kiezen voor een leraar, omdat zij het gevoel hebben dat de leraar er meer aan doet. De leerlingen die kiezen voor de jongerenopbouwwerkers doen dit, omdat zij een goede band hebben met de jongerenopbouwwerkers. Daarnaast kennen zij de jongerenopbouwwerkers ook goed. De leerlingen uit het derde jaar kiezen alleen maar voor de docent. Met de docent hebben zij een betere band en met de jongerenopbouwwerkers hebben zij zelden contact. Uit de interviews met de jongerenopbouwwerkers kwam naar voren dat de jongerenopbouwwerkers zich als laagdrempeliger beschouwen dan de leraren. Zij hebben daardoor het gevoel dat jongeren met problemen vaak makkelijker naar hun toe gaan. Meisjes kiezen vaker voor de leraren, omdat zij een minder goede band hebben met de jongerenopbouwwerkers. De meisjes geven aan dat de jongerenopbouwwerkers vooral met de jongens en het voetbal bezig zijn. De aard van het probleem speelt ook een belangrijke rol. Als iemand iets niet begrijpt gaat diegene liever naar de docent, maar zodra iemand kampt met een probleem geven zij vaak de voorkeur aan de jongerenopbouwwerker. De aard van het probleem speelt bij alle leerlingen een rol bij de keuze. Van de leerlingen uit het eerste- en tweede jaar geeft de helft een voorkeur aan de jongerenopbouwwerkers. Uit het derde jaar gaan alle leerlingen liever naar de leraar. Meisjes gaan over het algemeen liever naar de leraar.

§4.2 Effect

Met effect kijken wij naar de effecten van de aanwezigheid van de jongerenwerkers en de Brede Schoolactiviteiten. Daarnaast kijken wij of het jongerenopbouwwerk en de Brede Schoolactiviteiten er toe leiden dat leerlingen terugschakelen naar het reguliere onderwijs. Tot slot kijken wij of de aanwezigheid van de jongerenopbouwwerkers ertoe leidt dat het veiliger is op school.

§4.2.1 Effecten door de aanwezigheid van de jongerenopbouwwerkers en de Brede Schoolactiviteiten

Alle eerstejaars leerlingen zijn positief over de aanwezigheid van de jongerenopbouwwerkers en de Brede Schoolactiviteiten. De leerlingen gaven aan dat zij het fijn vinden dat er op school jongerenopbouwwerkers aanwezig zijn. Daarnaast gaven zij ook aan dat zij het leuk

vinden dat er op dinsdag Brede Schoolactiviteiten plaatsvinden. De leerlingen vertelden ons tijdens de interviews dat de aanwezigheid van de jongerenopbouwwerkers er toe leidt dat het rustiger, leuker en veiliger is op het schoolplein gedurende de pauzes. Ook gaven de leerlingen aan dat zij gestimuleerd worden door de jongerenopbouwwerkers en dat zij makkelijk terecht kunnen voor een gesprek bij de jongerenopbouwwerkers. De leerlingen vertelden ook dat zij door de Brede Schoolactiviteiten elke dinsdag met plezier naar school gaan. De activiteiten zorgen voor afleiding en veel mensen worden rustiger door de activiteiten. Eén leerling gaf aan dat hij door de kickboks-trainingen leert omgaan met zijn agressie. Kickboksen zorgt ervoor dat hij rustiger wordt. Ook alle tweedejaars zijn positief over de aanwezigheid van de jongerenopbouwwerkers en de Brede Schoolactiviteiten. Zij vinden het fijn dat de jongerenopbouwwerkers er zijn omdat zij zorgen voor veiligheid op school en op het schoolplein en een uitlaatklep zijn voor de jongeren. Ook gaven zij aan dat zij het fijn vonden zij dat er Brede Schoolactiviteiten waren in het eerste jaar. Bij de derdejaars zijn er twee van de vijf leerlingen die geen effecten merken bij de aanwezigheid van de jongerenopbouwwerkers en Brede Schoolactiviteiten. Zij gaven beiden aan dat de jongerenopbouwwerkers en de Brede Schoolactiviteiten niet hebben geleid tot gedragsverbetering. De leerlingen uit het eerste jaar zijn het meest positief over de aanwezigheid van de jongerenopbouwwerkers en het Brede Schoolprogramma. De leerlingen uit het tweede- en derde jaar zijn minder positief, doordat zij minder betrokken zijn bij het Brede Schoolprogramma en minder contact hebben met de jongerenopbouwwerkers.

§4.2.2 Veiligheid

De leerlingen uit alledrie die jaren geven aan dat de aanwezigheid van de jongerenopbouwwerkers in de pauzes er toe leidt dat het veilig is op het schoolplein. Dit wordt ook beaamt door de directeur en de pedagogische conciërge. De directeur zei het volgende hierover: *“Toen de Utrechtse school net opgezet werd, waren er enorm veel incidenten, vechtpartijen en onveiligheid, maar dat is positief verbeterd sinds de jongerenopbouwwerkers er zijn de veiligheid op deze school is aanzienlijk toegenomen”*. Ook gaven de leerlingen aan dat het rustiger is op het schoolplein door de aanwezigheid van de jongerenopbouwwerkers. De jongerenopbouwwerkers zorgen ervoor dat alles rustig verloopt in de voetbalkooi en dat er regels zijn gedurende het voetbal. Eén leerling zei: *“Ja want anders krijgen wij veel ruzie bij de voetbalkooi. Het voetbal is daardoor rustiger en veiliger”*. In totaal vonden zes leerlingen dat de aanwezigheid van de jongerenwerkers niet

tot meer veiligheid leidt. Eén leerling zei dat hij zich altijd veilig voelde ongeacht de aanwezigheid van jongerenopbouwwerkers. Een andere leerling zei dat hij zich onveilig voelde, doordat het altijd druk was in de pauzes en er vaak opstootjes waren. Alle leerlingen en betrokkenen hebben aangegeven dat het veiliger is geworden op de Utrechtse School door de aanwezigheid van de jongerenopbouwwerkers.

§4.3 Zelfontplooiing

Met zelfontplooiing kijken wij naar de cijfers van de leerlingen en of er sprake is van een vermindering van de gedragsproblemen.

§4.3.1 Cijfers

Het merendeel van de leerlingen uit het eerste jaar gaf aan dat hun cijfers goed waren. Vergeleken met hun vorige school haalden zij nu betere cijfers. Twee leerlingen gaven aan dat hun cijfers niet echt goed waren. Zij gaven aan dat dit onder andere komt, doordat de leraren nu veel meer aandacht voor hun hebben. Ook de meeste jongeren uit het tweede- en het derde leerjaar gaven aan dat de cijfers nog niet heel goed zijn, maar gaven wel aan dat de cijfers verbeterd zijn. De cijfers zijn volgens de jongeren verbeterd ten opzichte van vorig jaar. Vier van de zeven leerlingen gaven aan dat de cijfers verbeterd zijn, omdat zij nu op de Utrechtse School zitten. Toch gaf een enkele leerling aan dat de cijfers niet verbeterd zijn. Als reden wordt vaak gegeven dat de jongeren vaak afgeleid zijn en zich daardoor niet goed kunnen concentreren tijdens de les. Bij de derdejaars gaven zes van de acht leerlingen aan dat hun cijfers door de jongerenopbouwwerkers en de Brede Schoolactiviteiten verbeterd zijn. Eén leerling gaf aan dat zijn cijfers niet verbeterd zijn sinds hij op de Utrechtse School zit, omdat hij hier op school alleen maar met zijn gedrag bezig is en niet met zijn cijfers. De cijfers van de meeste leerlingen zijn over het algemeen beter dan op hun vorige school.

§4.3.2 Vermindering van de gedragsproblemen

Bij de meeste eerstejaars leerlingen is er sprake van een vermindering van de gedragsproblemen. Vijftien eerstejaars leerlingen vertelden dat zij beter gedrag vertonen op de Utrechtse School. Eén leerling zei: *“Ja gaat goed. Ik ben heel erg vooruitgegaan”*. Een andere leerling zei dat hij door de Brede Schoolactiviteit kickboksen leert omgaan met zijn woede en veel rustiger is geworden. Er waren twee leerlingen die vonden dat het niet beter met hun gedrag ging. De leerlingen gaven over het algemeen aan dat de activiteiten ervoor zorgden dat zij rustiger worden. Ook bij de tweede- en derdejaars leerlingen bleek dat

hun gedrag verbeterd is. Bij drie van de negen leerlingen in het tweede jaar is er geen sprake van gedragsvermindering. Zij zeiden wel dat het beter gaat op school, als je naar de cijfers kijkt. Bij drie van de acht leerlingen uit het derde jaar is er geen sprake van gedragsvermindering. Op deze leerlingen heeft het project ‘Join It!’ geen effect gehad op het gedrag. Bij de eerstejaars leerlingen is vooral sprake van een gedragsvermindering. Bij tweede- en derdejaars heeft het project ‘Join It!’ minder of geen effect op het gedrag, doordat zij niet meer deelnemen aan het Brede Schoolprogramma.

§4.4 Tevredenheid

Met tevredenheid kijken wij of de hulp en de activiteiten goed aan sluiten op de vraag en behoefte. Daarnaast hebben wij onderzocht of de cliënten het anders hadden gewild.

§4.4.1 Brede Schoolprogramma

Uit de interviews met de leerlingen uit alle drie de jaren bleek dat vooral de jongens het activiteitenprogramma van de Brede School erg leuk vinden. De leerlingen zijn erg tevreden met het activiteitenprogramma. De activiteiten leiden er toe dat de leerlingen uit het eerste jaar met plezier naar school gaan.

Uit de interviews met de leerlingen uit het tweede- en derdejaars kwam naar voren, dat de leerlingen het erg jammer vinden dat er in het tweede jaar en derde jaar geen Brede Schoolactiviteiten meer plaatsvinden. De leerlingen vertelden dat er in het tweede jaar en derde jaar zelden meer activiteiten plaatsvinden. De activiteiten die in die jaren plaatsvinden worden niet door het project ‘Join It!’ georganiseerd. Eén leerling vertelde dat hij in het tweede jaar een keer naar een Museum en naar een zwembad is geweest. Hij zei het volgende hierover: *“Ja wij gingen naar Corpus. Dat is een museum over het menselijk lichaam, maar dat was echt saai. Wij zijn ook een keer naar een zwembad geweest en een rolstoelbedrijf”*. De leerlingen uit het tweede jaar en derde jaar vinden dat er meer activiteiten moeten worden georganiseerd. Tijdens het interview met de directeur kwam naar voren dat door financiële tekortkomingen het programma alleen georganiseerd kan worden voor leerlingen uit het eerste jaar:

Ik denk dat we daar het meest effect hebben, daar hebben we zoals ik net zei een heel hoog percentage leerlingen, die gewoon na twee of drie jaar nog steeds zitten. Ehm het is allemaal nog niet zo verhard, je kunt daar nog makkelijk interventies doen. En

het is een financieel verhaal. Ik zou het graag voor de hele school doen, maar dat kost heel veel. En ik had een ton per jaar van de provincie gekregen de eerste twee jaar, en die is op en nu de gemeentesubsidie, dus het is daarvan afhankelijk. Dus ik zou wel meer willen, en we hebben ook meer gedaan hoor, we hebben ook toffe vaders toffe zonen projecten gehad in de bovenbouw. Maar dat zijn allemaal projecten, dit is heel structureel ingeburgerd in het onderwijsprogramma. (Directeur Kees Brouwer, Utrechtse School, 2012)

De meisjes zijn minder tevreden over het programma van de Brede School. Zij vinden dat het programma vooral gericht is op jongens. Sinds dit jaar wordt er wel een activiteit speciaal voor meisjes gegeven Girls Talk. Uit het interview met de directeur is gebleken dat meisjes zich hier bezig houden met meisjesdingen en leren hoe zij met jongens moeten omgaan:

Hier bespreken ze waar de meiden zich mee bezig houden op dit moment.. ehm hoe kan ik op een goede manier met jongens omgaan, hoe kan ik mijn grenzen goed aangeven. We hebben natuurlijk wel weinig meiden in verhouding met jongens, en voor je het weet zitten ze aan borsten billen enzovoort en die meiden kunnen hun grenzen niet goed aangeven, dus daarom is het heel belangrijk om structuur aan te geven. (Directeur Kees Brouwer, Utrechtse School, 2012)

De meisjes vinden deze activiteit wel leuk, maar zouden liever ook activiteiten willen die neutraal zijn of gericht op meisjes.

§4.4.2 Pauze programma

De meningen van de leerlingen uit alle drie de jaren over de pauzes zijn verdeeld. Een algemeen kritiekpunt over de pauzes is dat de pauzes te kort duren. De leerlingen gaven in de interviews aan dat zij liever langere pauzes hebben. Op het schoolplein staat een voetbalkooi. De meeste jongens die wij hebben geïnterviewd voetballen daar gedurende de pauzes. Bijna alle leerlingen gaven aan dat de jongerenopbouwwerkers zich tijdens de pauzes vooral bezighouden met het voetballen. Uit de interviews bleek dat de jongens die voetballen in de pauzes ook het meest contact hebben met de jongerenopbouwwerkers. Leerlingen die niet voetballen tijdens de pauzes gaven aan dat zij minder contact hebben met de jongerenopbouwwerkers. Vooral meisjes komen minder snel in aanraking met de jongerenopbouwwerkers.

Daarnaast is gebleken dat er duidelijk verschil is tussen de pauzes van de eerste- en tweedejaars en de pauzes van de derdejaars. Uit de interviews van zowel de leerlingen als de jongerenopbouwwerkers is naar voren gekomen dat de vooral de eerste- en tweedejaars leerlingen veel intensiever contact hebben met de jongerenopbouwwerkers tijdens de pauzes.

Nu moet ik erbij zeggen dat er een wereld van verschil zit tussen de eerste en derdejaars. Bij eerste- en tweedejaars ben je veel aan het werk. Orde houden leerlingen uit elkaar houden maar ook voetballen begeleiden in de kooi. Zorgen dat het niet uit de hand loopt, zorgen dat het leuk is zorgen dat.. En de derde die komen en zijn super rustig, roken hun sigaretje, die lachen wat na. Dat is anders. Als het fluitje gaat dan gaan ze weer naar binnen.’ (Jongerenopbouwwerker, Utrechtse School 2012)

Hieruit blijkt dat de functies van de jongerenopbouwwerkers in de pauzes per leerjaar verschillen. In het eerste- en tweede jaar hebben zij bewust intensief contact met de jongeren. Dit contact wordt minder naarmate de jaren vorderen.

§4.4.3 Jongerenopbouwwerkers

Over het algemeen zijn de leerlingen positief over de aanwezigheid van de jongerenopbouwwerkers op de Utrechtse School. De aanwezigheid leidt zoals eerder genoemd tot veiligheid op het schoolplein. Het is opmerkelijk dat meisjes minder positief zijn over de jongerenopbouwwerkers dan jongens. Dit komt doordat de jongerenopbouwwerkers zich tijdens de pauzes vooral bezig houden met het voetbal, daardoor is er minder aandacht voor meisjes. Daarnaast gaven de meisjes aan dat zij graag een of meerdere vrouwelijke jongerenopbouwwerkers op school zouden willen hebben.

De directeur is erg tevreden met de aanwezigheid van de jongerenopbouwwerkers op de Utrechtse School. In zijn interview gaf hij aan dat zij dit jaar beter functioneren dan ooit.

Nou ik vind dat ze dit jaar beter dan ooit functioneren. Dat is ook iets wat moet groeien. Mensen van buitenaf ingevlogen worden en nouja in goede verbinding met de docenten komen te staan. Ik vind dat ze in de loop van de jaren steeds meer in het systeem van de Utrechtse school gegroeid zijn. Nu is het voor mijn gevoel mijn eigen personeel geworden. (Directeur Kees Brouwer, Utrechtse School, 2012)

§4.4.4 Bereikbaarheid

De jongerenopbouwwerkers zijn voor alle leerlingen makkelijk bereikbaar. Elke dag zijn er één of meer jongerenopbouwwerkers heel de dag zichtbaar aanwezig. De leerlingen kunnen de gehele dag terecht bij de jongerenopbouwwerkers. Dit gebeurt nu wel regelmatig, door de vertrouwensband die zij met bepaalde leerlingen hebben opgebouwd. Het aantal zou echter hoger moeten zijn, vooral bij derde- en vierdejaars leerlingen en bij meisjes. Sommige leerlingen weten namelijk niet dat zij met hun problemen terecht kunnen bij de jongerenopbouwwerkers, of weten niet wat de functie inhoudt van de jongerenopbouwwerkers. Dit zou volgens de leerlingen duidelijker aangegeven kunnen worden.

§4.4.5 Terugschakeling

De leerlingen gaven in de interviews aan dat zij eigenlijk zo snel mogelijk willen terugkeren naar het reguliere onderwijs. Dit is ook de bedoeling van de Utrechtse School. De directeur gaf aan dat dit steeds meer het geval is.

Ik hou elk jaar bij hoeveel leerlingen er terug gaan enne we zitten ieder jaar op 100 leerlingen. Het ene jaar is het 95 het andere jaar 105, maar wel rond die marge. We worden ook gevolgd door een kenniscentrum uit Nijmegen, vanuit de gemeente ingehuurd, die ons goed volgen, die kijken ook na 1 jaar of ze op hun plek zitten, na 2 jaar of ze op hun plek zitten, na drie jaar op hun plek zitten. Als je kijkt naar het eerste jaar zitten 95% nog steeds op hun plek, dat is echt heel erg goed. En de hele oude leerlingen, die het MBO stromen daar zit op 66% maar dat heeft ook alles te maken met andere problematiek als je ouder wordt. En het MBO is ook niet een instelling waarvan zorg geleverd wordt. *lacht* Grote instellingen, ja dat gaat niet werken. (Directeur Kees Brouwer, Utrechtse School, 2012)

Jaarlijks schakelt er een ruim aantal leerlingen van de Utrechtse School terug naar het reguliere onderwijs. Mogelijk speelt 'Join It!' hier een rol bij.

§5 Conclusies

Hiervoor komen wij terug op onze hoofdvraag, welteverstaan: "Leidt 'Join It!' er toe dat leerlingen van de Utrechtse met gedragsproblemen een betere binding krijgen met school en beter gedrag gaan vertonen?" en de vragen die wij voor de cliëntenraad hebben beantwoord: Sluit de hulp/activiteit goed aan op de vraag/behoefte? En zouden de cliënten het anders hebben gewild?

Uit onze resultaten blijkt dat de helft van de leerlingen zich thuis voelt op de Utrechtse School. De voornaamste reden waarom de leerlingen zich op school thuis voelen is dat zij meer aandacht krijgen dan op een reguliere middelbare school. De leerlingen die zich niet op hun gemak voelen hebben aangegeven dat zij het te druk en te rumoerig vinden. Het Brede Schoolprogramma heeft de band tussen de leerlingen en school versterkt. De leerlingen uit het eerste jaar hebben aangegeven dat zij op dinsdag met meer plezier naar school gaan, door de activiteiten van de Brede School. Het programma versterkt dus de band tussen school en eerstejaars leerlingen. Tweede- en derdejaars leerlingen hebben positieve herinneringen aan de activiteiten van de Brede School, maar gaven aan dat zij het jammer vinden dat zij er nu geen gebruik meer van kunnen maken. Dit heeft als gevolg dat de band tussen tweede- en derdejaars leerlingen en school verminderd.

Alle leerlingen zijn over het algemeen positief over hun band met de leraren. De leerlingen krijgen op de Utrechtse school meer aandacht van de leraren dan op het regulier onderwijs. Door veel persoonlijke aandacht en ondersteuning wordt er op een positieve manier gewerkt aan het terugschakelen naar het regulier onderwijs en worden problemen bij de jongeren bij de kern aangepakt. De jongeren ervaren de leraren voornamelijk als steun in onderwijs. Voor privéproblemen gaan de leerlingen eerder naar de jongerenopbouwwerkers. Dit is vooral te zien bij de eerste- en tweedejaars. Zij hebben behoefte aan persoonlijke gesprekken en vinden het fijn om dit met de jongerenopbouwwerkers te doen. De reden waarom zij de voorkeur geven aan de jongerenopbouwwerkers is dat zij laagdrempeliger zijn door de vertrouwensband die de jongerenopbouwwerkers hebben gecreëerd. Een opmerkelijke bevinding is dat meisjes liever naar de docent gaan dan naar een jongerenopbouwwerker. Zij hebben aangegeven dat zij een mindere band hebben met de jongerenopbouwwerkers dan de jongens, omdat de jongerenopbouwwerkers volgens hen met name met jongens en met voetbal bezig zijn.

‘Join It!’ heeft ertoe geleid dat vooral de jongens uit het eerste jaar een betere band hebben gekregen met school. Door de aanwezigheid van de activiteiten en persoonlijk contact met de jongerenopbouwwerkers gaan zij met plezier naar school. Hierdoor hebben zij een betere binding gekregen met school. De meisjes uit alle leerjaren hebben over het algemeen een mindere band met school, omdat er minder aandacht is voor meisjes binnen het pauzeprogramma en het Brede Schoolprogramma. Voor tweede- en derdejaars speelt het pauzeprogramma een minder belangrijke rol. In deze leerjaren zijn er geen Brede Schoolactiviteiten, waardoor de binding met school niet versterkt wordt.

Bij de meeste eerstejaars leerlingen is er sprake van vermindering van gedragsproblemen. Door een aantal activiteiten van het Brede School programma leren de jongeren omgaan met die problemen. Dit heeft ertoe geleid er toe dat hun gedrag op school ook aanzienlijk is verbeterd. Dit is duidelijk te zien aan de behaalde schoolcijfers. 90 procent van de eerstejaars leerlingen halen betere cijfers op de Utrechtse school dan op hun vorige school. De meeste tweede- en derdejaars gaven aan dat hun gedragsproblemen verminderd zijn en dat zij betere cijfers halen dan op hun vorige school. Maar volgens hen is ‘Join It!’ hier niet de reden van.

Het is gebleken dat er jaarlijks rond de 100 leerlingen terugschakelen naar het regulier onderwijs. De directeur is hier zeer tevreden over.

Hieruit kunnen wij concluderen dat het Brede School programma van ‘Join It!’ een grote bijdrage heeft geleverd aan het verminderen van gedragsproblemen bij de jongeren van de Utrechtse school.

De Utrechtse school is tevreden met de aanwezigheid van de jongerenopbouwwerkers. Door hun aanwezigheid is de veiligheid op het schoolplein sterk toegenomen. De jongerenopbouwwerkers zijn de hele dag aanwezig op school en tijdens de pauzes zoeken zij actief contact met de leerlingen. Met name de eerstejaars leerlingen ervaren dit contact als aangenaam. Het pauze programma komt positief uit ons onderzoek, echter hebben de meisjes aangegeven dat zij zich ondergewaardeerd voelen tijdens de pauzes. Verder is gebleken dat tweede- en derdejaars leerlingen minder te maken hebben met ‘Join It!’. Dit vinden zij erg jammer. De hulp en activiteiten van ‘Join It!’ sluiten bij jongens uit het eerste jaar goed aan op hun behoefte. De activiteiten sluiten minder aan bij de meisjes. De enige activiteit die beoefent kan worden in de pauze is voetbal en daarnaast is er in het Brede Schoolprogramma een tekort aan specifieke meisjes activiteiten.

Ook worden de behoeftes van de tweede- en derdejaars leerlingen minder bevredigd. Hier is echter niet veel aan te doen, omdat het een financiële kwestie is. De Utrechtse school heeft er zelf voor gekozen om het Brede Schoolprogramma alleen tijdens het eerste jaar in voeren.

De directeur van de Utrechtse school zou het Brede School programma het liefst voor alle leerjaren willen invoeren. Door de financiële situatie is dit dus niet mogelijk. De school heeft bewust gekozen om het programma in te voeren voor de eerstejaars, omdat het bij deze leerlingen het meest effect heeft in verband met hun leeftijd.

Hieruit kunnen wij concluderen dat de hulp en activiteiten redelijk aansluiten op de behoefte. Er zou meer aandacht besteed moeten worden aan meisjes en tweede- en derdejaars leerlingen.

§6 Reflectie/discussie

In ons onderzoek hebben wij de resultaten verkregen die wij nodig hadden om onze hoofdvraag te kunnen beantwoorden. De interne validiteit is behaald, want wij hebben gemeten wat wij wilden meten.

Er zijn enkele beperkingen binnen ons onderzoek. Een grote beperking is dat wij ons onderzoek hebben gebaseerd op de ervaringen/belevingen van de jongeren. Hierdoor is onze verkregen data niet objectief, maar subjectief van aard. Een manier om het onderzoek objectiever te maken is om cijferlijsten van de Utrechtse School te vergelijken met de cijferlijsten van de leerlingen van hun 'oude' school.

Wij hebben de dimensies binding en goed gedrag geoperationaliseerd volgens onze ideeën, dit wil niet zeggen dat er geen andere manieren zijn om deze dimensies te operationaliseren.

Daarnaast hebben wij geen nulmeting gedaan waardoor onze gegevens niet kunnen vergelijken met andere scholen en andere projecten. Hierdoor kan je twijfelen aan de externe validiteit van ons onderzoek.

Ook hebben wij belanghebbende geïnterviewd. Zo hebben wij onder andere de directeur, de jongerenopbouwwerkers en de pedagogische conciërge geïnterviewd. Deze hebben er alle drie belang bij dat de resultaten positief zijn. Dit komt omdat het hun werk is om progressie te maken met de jongeren. Wanneer de resultaten negatief zijn, wordt hun functie in een negatief daglicht gezet.

Wij hebben na vele malen emailcontact met de roostermaker geen reactie meer gehad op onze enquêtes voor de docenten. Wij wilden een volledig beeld krijgen van het project door alle betrokkenen te ondervragen. De docenten zijn door de ontbrekende informatie buiten beschouwing gelaten in dit onderzoek. De enquête hebben wij in de bijlage gedaan, zodat Stichting Stade eventueel in overleg alsnog de enquêtes kan afnemen.

De resultaten hebben wij geïnterpreteerd vanuit een bepaald referentiekader. Wij maakten onderscheid tussen positieve, neutrale en negatieve ervaringen. Ten eerste bepalen wij zelf wat wij verstaan onder een positieve, neutrale en negatieve ervaring. Voor deze vaststelling hebben wij geen vaststaand model nagestreefd. Ten tweede verdelen wij de ervaringen in drie categorieën. Een andere onderzoeker kan een andere verdeling opzetten. Het is daarom belangrijk dat er tijdens het evalueren van de resultaten vanuit vaststaand en eenzijdig model gewerkt wordt.

Tijdens onze interviews moesten wij door een gebrek aan ruimte soms samen interviews afnemen in dezelfde ruimte. De leerlingen zijn in een leeftijdsperiode waarin zij erg beïnvloedbaar zijn, zij zijn erg gevoelig voor de reacties van hun medeleerlingen. De interviews die wij moesten afnemen met twee leerlingen in een ruimte verliepen daardoor soms stroever. Het is daarom erg belangrijk dat alle interviews één op één plaatsvinden in een ruimte, zonder dat men lastig gevallen kan worden.

Het Brede Schoolprogramma is gericht op eerstejaars leerlingen van de Utrechtse School. In ons onderzoek hebben wij naast de eerstejaars ook de tweede- en derdejaars leerlingen geïnterviewd over hun ervaringen met het Brede Schoolprogramma. Het is gebleken dat het brede school programma effectief en

§7 Aanbevelingen

Uit ons onderzoek is naar voren gekomen dat alle betrokkenen (directeur, leerlingen, pedagogisch conciërge) over het algemeen erg tevreden zijn met het project 'Join It!'. De leerlingen geven echter aan dat er nog verbeterpunten zijn. Deze resulteren in de volgende aanbevelingen voor de programmamakers van 'Join It!': Extra activiteiten die specifiek gericht zijn op meisjes of meer neutrale activiteiten, meer aandacht voor de tweede- en derdejaars leerlingen, het is belangrijk dat de externe communicatie wordt verbeterd en tot slot raden wij aan om een duidelijk beleidsdocument te maken.

Uit de interviews is gebleken dat het project 'Join It!' vooral gericht is op jongens. De meisjes zouden het fijn vinden als er meer neutrale of meisjes gerelateerde activiteiten

kwamen. Wij raden Stichting Stade aan om activiteiten in het Brede Schoolprogramma op te nemen voor meisjes en dat er gedurende de pauzes ook activiteiten worden georganiseerd waar meisjes aan kunnen deelnemen en vooral ook willen deelnemen.

Een ander verbeterpunt dat in de interviews naar voren kwam, was dat het project 'Join It!' vooral gericht is op eerstejaars. De tweede- en derdejaars gaven aan dat zij het jammer vonden dat zij niet meer aan de Brede Schoolactiviteiten konden deelnemen. Tijdens het interview met de directeur hebben wij dit punt besproken en gaf hij aan dat dit door financiële redenen niet verwezenlijkt kon worden. Wij raden Stichting Stade aan om te kijken of het mogelijk is om activiteiten op school te organiseren voor tweede- en derdejaars leerlingen. Wij denken onder andere aan sportdagen, creamiddagen en muziek/dansworkshops.

Gedurende het onderzoek hebben wij ervaren dat de communicatie tussen de Utrechtse School en Stichting Stade beperkt is. De jongerenopbouwwerkers hebben goed contact met de directeur, maar het contact tussen de jongerenopbouwwerkers en de teamleider van Stichting Stade moet aangescherpt worden. De teamleider moet meer betrokken worden bij de uitvoering van de programma's. Daarnaast raden wij aan om eens in de twee maanden een evaluatiegesprek en vergadering te organiseren, zodat de teamleider en de jongerenopbouwwerkers beiden op de hoogte zijn van de stand van zaken. Hierdoor zal de communicatie tussen de jongerenopbouwwerkers en de teamleider beter verlopen.

Tenslotte raden wij aan om een duidelijk recente beleidsdocument te maken. Wij hebben aan het begin van ons onderzoek een concept beleidsdocument ontvangen. Uit de interviews met de jongerenopbouwwerkers en een aantal leerlingen kwamen wij erachter dat het document verouderd was. Er werden andere activiteiten georganiseerd dan in het document stonden, er stonden jongerenopbouwwerkers op die al een tijdje niet meer werkzaam zijn op de Utrechtse School en de doelen kwamen niet allemaal overeen met de huidige doelen. Het is noodzakelijk om een goed en duidelijk recent beleidsdocument te maken, zodat er een eenduidig programma is. Dit is ook van belang voor de gemeente, ouders, docenten en andere betrokkenen. Op dit moment is het onduidelijk wat het project 'Join It!' precies inhoudt.

§8 Referenties

Boeije H. (2008) *Analyseren in kwalitatief onderzoek: denken en doen*. Den Haag: Boom onderwijs

Bronneman-Helmers. R.,(2011). *Overheid en onderwijsbestel; Beleidsvorming rond het Nederlandse onderwijsstelsel (1990-2010)*, Den Haag. SCP

Het Schakel loket (2012). Retrieved november 2012 from:

http://www.20.1swvvo.nl/schakel_loket

Stichting Stade (2012). *Over Stichting Stade*. Retrieved januari 2013 from:

<http://www.stichtingstade.nl/>

Utrechtse School (2012). Retrieved november 2012 from:

<http://utrechtse.mwp.nl/Home.aspx>

Utrechtse School (2012). *Jaarverslag 2011-2012*. Retrieved november 2012 from:

<http://utrechtse.mwp.nl/Portals/0/Jaarverslag%20Utrechtse%20School%202011-2012.pdf>

Utrechtse School (2012). *Schoolgids Utrechtse school 2012-2013*. Retrieved november 2012

from: <http://utrechtse.mwp.nl/Portals/0/Schoolgids%202012-2013.pdf>

De Volkskrant (2008), *Rouvoet wil onderzoek naar gedragsproblemen jongeren*, retrieved november 2012 from:

<http://www.volkskrant.nl/vk/nl/2686/Binnenland/article/detail/886811/2008/04/05/Rouvoet-wil-onderzoek-naar-gedragsproblemen-jongeren.dhtml>

Bijlage I

Vragenlijst docenten Utrechtse school

Beantwoordt de volgende vragen (omcirkel het antwoord waar u het eens mee bent naar eigen ervaring):

1. De jongerenwerkers zijn een aanwinst voor de Utrechtse School.

Helemaal mee eens	Mee eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	Helemaal mee oneens
☐	☐	☐	☐	☐

2. Door aanwezigheid van de jongerenwerkers is er meer veiligheid op de Utrechtse school.

Helemaal mee eens	Mee eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	Helemaal mee oneens
☐	☐	☐	☐	☐

3. Als leerlingen een probleem hebben, dan gaan leerlingen sneller naar jongerenwerkers toe dan naar een docent.

Helemaal mee eens	Mee eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	Helemaal mee oneens
☐	☐	☐	☐	☐

4. De band wordt slechter met de docenten door de aanwezigheid van jongerenwerkers.

Helemaal mee eens	Mee eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	Helemaal mee oneens
☐	☐	☐	☐	☐

5. Leerlingen die aan de activiteiten zoals zelfbeheersing, kickboksen, Girls Talk, faalangstraining en Sport Sofa presteren beter op school.

Helemaal mee eens	Mee eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	Helemaal mee oneens
☐	☐	☐	☐	☐

6. De Brede School activiteiten stimuleren de talenten van de leerlingen.

Helemaal mee eens	Mee eens	Niet eens/ niet	Oneens	Helemaal mee oneens
☐	☐	☐	☐	☐

		oneens		
☐	☐	☐	☐	☐

7. De Brede School activiteiten leiden er toe dat de leerlingen met meer plezier naar school gaan.

Helemaal mee eens	Mee eens	Niet eens/niet oneens	Oneens	Helemaal mee oneens
☐	☐	☐	☐	☐

8. Hebben de Brede School activiteiten ervoor gezorgd dat de leerlingen rustiger zijn geworden in de klas.

Helemaal mee eens	Mee eens	Niet eens/niet oneens	Oneens	Helemaal mee oneens
☐	☐	☐	☐	☐

9. De brede school activiteiten leiden ertoe dat leerlingen met tegenzin naar school gaan.

Helemaal mee eens	Mee eens	Niet eens/niet oneens	Oneens	Helemaal mee oneens
☐	☐	☐	☐	☐

10. Het jongerenwerk en de brede schoolactiviteiten zorgen voor een betere binding van de leerlingen met de docenten en school.

Helemaal mee eens	Mee eens	Niet eens/niet oneens	Oneens	Helemaal mee oneens
☐	☐	☐	☐	☐

11. Spelen de jongerenwerkers en Brede school activiteiten een rol bij de terug schakeling naar het reguliere onderwijs?

Helemaal mee eens	Mee eens	Niet eens/niet oneens	Oneens	Helemaal mee oneens
☐	☐	☐	☐	☐

12. Heeft het jongerenwerk en de Brede School voor u als docent een meerwaarde? En heeft u nog op en aanmerkingen betreft de jongerenwerkers, het brede schoolprogramma en/of de pauzeprogramma? Licht uw antwoord toe.

Bijlage II

Topiclijst

Binding

1. Actieve deelname op school

- * Hoe bevalt de Utrechtse School?
- * Hoe ben je hier terecht gekomen?
- * Voel je je thuis op de Utrechtse school?
- * Ga je met plezier naar school?
- * Hoe bevallen de lessen op de Utrechtse school?
- * Hoe zijn de pauzes?
- * Hoe is het contact met de leraren?
- * Helpen de leraren je goed als je ergens mee zit of iets niet snapt?
- * Hoe is je band met de medescholieren?
  - Heb je vrienden hier op school?
  - Hoe is het contact met je medescholieren?
- * Hoe vind je de jongerenwerkers die aanwezig zijn in de pauzes?
- * Waardeer je de aanwezigheid van deze jongerenwerkers?
- * Heb je wel eens zelf hulp gevraagd aan een jongerenwerker?
- * Heb je wel eens hulp gekregen van de jongerenwerkers?
- * Zou je met een probleem eerder naar een jongerenwerker toegaan of naar een leraar?
- * Heb jezelf veel contact met de jongerenwerkers?
- * Hoe is het contact met de jongerenwerkers?
- * Is het makkelijk om met de jongerenwerkers in contact te komen?

2. Actieve deelname buiten school

- * Doe je mee aan activiteiten die de school regelt buiten schooltijd?
- * Wat vind je van deze activiteiten?
- * Hoe verlopen de activiteiten?
- * Aan welke activiteiten doe je mee?
- * Wat zijn je hobby's?
- * Ben je lid van een sportvereniging?
- * Doe je aan een sport?
- * Sport je veel?
- * Hoe zie je dagelijkse leven uit?
- * Wat doe je in je vrije tijd? Wat vind je leuk om te doen?
- * Ga je ook om met mensen van school buiten schooltijd? Zijn het je vrienden?

Gedrag

1. Zelfontplooiing

- * Hoe gaat het op school?
- * Haal je goede cijfers?
- * Haal je betere cijfers dan op je vorige school?
- * Voel je je op je gemak op school?
- * Denk je dat de activiteiten en jongerenwerkers een positieve bijdrage hebben aan je leven?
- * Zorgen de jongerenwerkers en activiteiten ervoor dat je met meer plezier naar school gaat?
- * Zorgen de activiteiten voor dat je gestimuleerd wordt om je talenten beter te benutten?

2. Maatschappelijke ontwikkeling

- * Hoe gaat het buiten school?
- * Doe je veel met vrienden buiten school?

Veiligheid

- * Voel je je veilig op de Utrechtse School?
- * Waardoor voel je je veilig op school?
- * Waardoor voel je je onveilig op school?